

Ezernyolcszáznegyvennyolc, te csillag,
Te a népek hajnalcsillaga!...
Mevirradt, fölédredt a föld, fut
A hajnaltól a nagy éjszaka.
Piros arccal
Jött e hajnal,
Piros arca vad sugára
Komor fényt vet a világra;
E pirulás: vér, harag és szégyen
A fölédredt nemzetek szemében

Szégyeljük szolgaságunk éjét,
Zsarnokok, rátok száll haragunk.
S a reggeli imádság fejében
Istenünknek vérről áldozunk.
Alminkban,
Alattomban
Megcsapolták sziveinket.
Hogy kioltás életünket.
De maradt még a népnek vére
Annyi, ami fölkiált az égbe.

All a tenger nagy elbámultában.
All a tenger és a föld mozog,
Emelkednek a száraz hullámok,
Emelkednek rémes torlaszok
Reng a gálya...
Vitorlája
Iszaposan összetépve.
A kormányos szíve képe.
Aki esztét veszítve áll magában,
Beburkolva rongyos biborában.

Csatatér a nagy világ. Ahány kéz.
Annyi fegyver, annyi katona.
Mik ezek itt lábaim alatt?... hah.
Eltépett lánc s eltört korona.
Tűzbe vélel...
No de még se,
Dicső vitéség! édes szerelem!
Bejárom egyszer még e helyeket,
Ma itt vagyok s holnap távozom,
S tán vissza többé nem is jöhetek.
Lesz-é ezentúl oh kert, aki majd
Édes gyönyörrel jár e fák alatt?
Lesz-é ezentúl, oh vár, aki majd
Szent tisztelettel nézi tornyodat?

Petőfi Sándor

PETŐFI SÁNDORHOZ

Kunszentmárton. Nem jö álom szememre.
Ő élt és énekelt e földön, ő!
Akadtam rútabb tájra és ennél szebbre:
Van sok város, falu, folyó, mező.

Szertelött sötét házak. Nem én akartam.
És nem te dultad fel nálunk a kertet,
De háború van. Tollam mellett a kardom.
Igy jöttem országodba, jönnöm kellett.

Ez hát a zápor, mely téged vert régen...
Ma én vagyok, kit bűrig áztatott.
Hajdan s ma is csak egy nap kel az égen,
Csak egy csermely, mely itt lenn csacsog.

És épp e fák lesték egykor (ki tudja!),
Mi fájt, mi ébredt, zengett szíveden,
Merről eredt s hová vitt sorsod útja —
E fáktól végre megkérdezhetem.

Te is tollal s karddal mentél csatába.
Tán épp ez volt tanyád egy éjszakán!
S itt ez az éjszemű lány unokája
Annak, kit még te csókoltál — talán.

Találkoztunk, bár száz év választ széjjel.
Köztünk nincs per, testvérré tett a kard.
Míg elmerengtünk véget ért az éjjel:
Amott már halvány pirt öltött a part.

A nap közelg. Felszáll a páratenger.
Lelkemben ősz-reménység ébredsz.
Egyé olvasztott benniünket november:
— Egyforma vér — s esőcsepp permetez...

Leonid Pervomajszkij

* Leonid Pervomajszkij fiatal ukrán költő. 1944 novemberében a felszabadító orosz hadsereggel érkezett Kunszentmártonra, ahol a Petőfi Sándorra való emlékezés ihlette fenti verse megírására. Radó György fordítása.